

Toen de zoon van Renate (40) als kleuter dieren mishandelde, wist ze: er is iets mis met hem. Nu is hij 13 jaar en is Renate doodsbang dat hij een keer iemand iets aandoet. "Het liefst hang ik zijn foto overal op. Om mensen te waarschuwen."

TEKST LISANNE VAN SADELHOFF

"DE BAND DIE MOEDER en kind hebben, heb ik nooit gehad met Thomas. Hij was een huilbaby. Doordat hij klem had gezeten in mijn baarmoeder waren de spieren in zijn nekje verkort. Hij had altijd pijn, borstvoeding geven lukte niet. Met zijn handjes en voetjes zette hij zich tegen me af. Alleen mijn toenmalige man kon hem de fles geven. Hoe ouder Thomas werd, hoe meer ik besepte dat er iets niet klopte. Toen hij drie was, liep hij een halfjaar achter op leeftijdsgenootjes. Op de peuterspeelzaal deed hij niet mee met de groep. Vriendjes en vriendinnetjes had hij niet. Andere kinderen kwamen vrolijk met nieuwe liedjes thuis, Thomas kon niet meer dan een paar woorden zeggen. De juffen vonden hem bedeesd. Te bedeesd. Had hij honger of een volle luier, dan hoorde je hem niet. Op het consultatiebureau zeiden ze dat ik geduld moest hebben. Mijn man en ik waren net gescheiden, kinderen voelen dan soms frustratie en boosheid. Ik moest het aankijken."

DWINGEND

"Ondertussen trokken Thomas en ik bij mijn ouders in, zodat we een dak boven ons hoofd hadden en ik voor mijn zieke vader kon zorgen. Binnen twee weken begon Thomas in zinnen te spreken. Ik was opgelucht: het kan dus wel! Maar ik zag

mijn kind veranderen; hij werd dwingend. Als hij aandacht wilde, dan wilde hij het nú. Zodra ik mijn vader verzorgde, liep Thomas naar spullen toe waarvan hij wist dat ze mij dierbaar waren – een beeldje, bijvoorbeeld. Ik waarschuwde hem: 'Nee Thomas, zet dat terug.' Hij keek me strak aan en gooide het beeldje op de grond kapot. Ik schrok. Dat een kind zo iets doet... Nog steeds zei de orthopedagoog dat ik me geen zorgen hoefde te maken. Ik bood structuur en was consequent en moest daar mee doorgaan. Maar mijn zorgen werden groter toen Thomas wreed werd naar dieren. Eerst naar slakken. We liepen naar de container om iets weg te gooien toen ik zei: 'Kijk uit voor dat lieve slakje.' Ik trok hem weg. Op dat moment strekte Thomas zijn beentje uit en plette hij het diertje. Een paar weken later zag ik onze hond, een jack russell, piepend wegstuiven, staart tussen zijn benen. Daarna bespiedde ik Thomas een paar keer,

en zag ik hoe hij de hond een schop onder zijn buik verkocht, of hardhandig speelgoed in zijn oor duwde. Op school werd hij ook gemeen tegen andere kinderen. Zaten er een paar kindjes lego te bouwen, dan trapte Thomas het kapot. Ook sloeg hij de juf. Het deed hem niets als iemand schrok van hem, of als hij iemand pijn deed. Helemaal niets. Toen besepte ik: mijn kind ontwikkelt geen geweten."

SCHAAMTE

"Ik bleef hem corrigeren en bijsturen. Speelde hij met een ander kind, dan legde ik uit hoe hij dat op een sociale manier kon doen. Maar inmiddels had ik een tweede zoontje, van mijn huidige partner. Het werd steeds pittiger met ons vieren thuis. Thomas sloeg alle lampen van mijn zonnebank kapot en banjerde erdoorheen op zijn blote voeten. Hij plaste en poepte in verhuisdozen op zolder. Als ik in de zomer een jurk aan had,

'MIJN ZOON IS

GEVAARLIJK EN GEWETENLOOS'

stopte hij zo zijn hand onder mijn rok of in mijn decolleté. 'Ik vind dat lekker', zei hij dan als ik uitlegde dat ik absoluut niet wilde dat hij me daar aanraakte. Toen hij acht jaar was trok hij te pas en te onpas zijn broek naar beneden, zat aan zijn geslachtsdeel als er visite was. Ik schaamde me, maar kon niet tot hem doordringen als ik uitlegde dat hij best aan zijn piemel mocht zitten, maar op zijn kamer, in zijn eentje. Erger vond ik het moment waarop mijn andere zoontje, toen twee jaar, ineens zonder luier liep. Had Thomas gedaan. Ik werd onpasselijk van het idee wat er kon gebeuren als ik Thomas niet in de gaten hield, dus verloor hem geen seconde uit het oog."

WREED

"Op school werd hij getest. Thomas had een IQ van 72, bleek. Een kind met een IQ van 70 of lager wordt bestempeld als 'zwakbegaafd'. Ook had hij een hechtingsstoornis, die vooral op mij was gericht. Uit andere tests bleek dat Thomas MCDD had. Kinderen met deze aangeboren stoornis pikken geen sociale signalen op, begrijpen geen emoties. Niemand kreeg vat op hem. De juf, de pedagoog, de medewerkers van de buitenschoolse opvang, de vrouw die hem

psychomotorische kindtherapie gaf, de fysio: niemand kon ons kind helpen. Ik heb me vaak vol schaamte afgevraagd of ik wel van Thomas hield. Hoe kun je een kind liefhebben dat zó wreed is? Een kind dat de haat soms in zijn ogen heeft staan als hij je aankijkt? Ik kan er nog steeds geen antwoord op geven. Er waren momenten dat ik intens veel van hem hield – de momenten dat hij gelukkig was, dat hij schaterlachend over de grond rolde. Die momenten waren schaars, maar ze waren er. Net als de keren dat hij heel ontwapenend zijn armen om mij heen sloeg en zei: 'Mama wat hou ik toch van jou.' Maar op de moeilijke momenten was die liefde er niet. Dieptepunt was dat

Thomas op zijn achtste zijn broertje probeerde te wurgen. Mijn ene kind liep paars aan door toedoen van mijn andere kind. Ik heb me nog nooit zo verslagen gevoeld. Mijn man en ik waren er net op tijd bij en ik besloot: hij moet het huis uit. Nú. Omdat mijn ex, met wie ik inmiddels een steeds slechtere band kreeg, niet wilde dat Thomas uit huis werd geplaatst, stelde hij voor dat Thomas bij hem kwam wonen. Hij woonde bij een school die speciaal onderwijs aanbood voor 'cluster 4-kinderen', kinderen met ernstige psychische problemen en stoornissen. Alles wat ik had geprobeerd werkte niet, ik kon niets meer voor hem doen. Dus ging Thomas bij mijn ex wonen, omdat ik dacht dat dat de beste oplossing was. En inderdaad, zijn vader wekte de indruk dat het beter ging met Thomas bij hem thuis. Maar langzaam raakte ik de regie over mijn zoon kwijt. Ik zag hem steeds minder en kreeg hem amper te spreken. Op den duur bleek mijn ex bijvoorbeeld verhuisd te zijn, zonder dat ik dit wist. Maar het bleek ook dat Thomas niet naar een speciale school ging, maar gewoon weer naar een reguliere basisschool. Dat deed me pijn. Mijn kind heeft nooit op de goede plek gezeten waar hij de juiste hulp kreeg. Wat moet dat eenzaam voelen als je de wereld om je heen niet begrijpt."

"Toen hij nog maar acht was, probeerde Thomas zijn broertje te wurgen"

ZIELIGE JEUGD

"In het begin dacht ik nog dat ik mijn kind zijn rust en ruimte moest geven. Iemand even loslaten is ook liefde. Nu heb ik Thomas al twee jaar niet gezien. Ik weet niet of mijn ex dat niet wil of Thomas. Ik krijg geen contact, heb het opgegeven. Ik ben op. Het laatste bericht is dat hij nu op

het praktijkonderwijs is begonnen. Het enige wat ik kan doen, is hopen dat hij het redt. Hij is dertien jaar, komt in de puberteit. Wat gaat er dan gebeuren? Door hormonale veranderingen zijn kinderen met Thomas' problematiek vatbaar voor psychoses en borderline. Als ik berichten lees over zo'n Michael P., die verdacht wordt van moord en verkrachting, staan mijn nekhaan overeind. Thomas wordt ook zo iemand, vrees ik. Dat is vreselijk om te zeggen over je kind, maar hij kent geen uitgestelde behoeftebevrediging. Hij is op sex belust, gevoelloos voor andermans pijn en emoties en kan zich niet hechten. Aan de ene kant zou ik overal in zijn omgeving posters willen ophangen met foto's van mijn kind. 'Mensen, kijk uit met je dochters.' Wát als ik ooit op het nieuws zie hoe zijn naam aan een vreselijk misdrijf wordt gekoppeld? Hoe kan ik daar mee leven? Had ik iets kunnen doen? Maar aan de andere kant besef ik ook

dat ik het over mijn eigen kind heb, dat nog niets verkeerd heeft gedaan. Wat als ik het fout heb en hij nooit iemand iets aan zou doen? Soms hoor je mensen zeggen dat iemand zo is geworden omdat hij geen liefde heeft gekend. Het heeft niet altijd met een zielige jeugd te maken. Mijn ex en ik zijn dan wel uit elkaar, maar we hebben Thomas altijd alle liefde en aandacht gegeven, we waren er allebei áltijd, en tóch hebben we zo'n wreed kind gekregen. Een kind dat, door zijn MCDD, niet meer te redden lijkt. Dáárom vertel ik mijn verhaal. Ik wil zo ontzettend graag dat deze kinderen van jongs af aan op de radar van professionals en begeleiders komen. We moeten accepteren dat sommige psychische problemen niet overgaan en dat we sommige kinderen preventief moeten behandelen. Mensen met epilepsie mogen niet autorijden, zodat ze geen gevaar vormen voor de mensen om hen heen. Zo moet er ook naar mensen als Thomas worden gekeken: mijn kind moet intensieve begeleiding krijgen. Mijn kind moet in de gaten worden gehouden. Want hoe ouder hij wordt, hoe gevaarlijker hij kan worden. Ik houd mijn hart vast." ■

De namen van Thomas en Renate zijn gefingeerd en het verhaal is zo opgeschreven dat het niet naar hen te herleiden is.